

**PLA HIDROLÒGIC DE LA DEMARCACIÓ
HIDROGRÀFICA DE LES ILLES BALEARS
REVISIÓ DE QUART CICLE
(2028-2033)**

ESQUEMA DE TEMES IMPORTANTS

**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria de la Mar
i del Cicle de l'Aigua

Palma, març 2026

ESQUEMA DE TEMES IMPORTANTS DE LA DEMARCACIÓ

Índex de continguts

1 Introducció.....	5
1.1 Objectius de l'ETI.....	6
1.2 L'ETI en el procés de planificació.....	7
2 Elements que cal considerar i plantejament per a l'elaboració de l'ETI.....	8
2.1 Horitzons temporals i escenaris.....	10
3 Temes Importants de la Demarcació.....	16
3.1 Identificació i classificació de Temes Importants.....	16
3.1.1 Estructura de l'ETI del tercer cicle de planificació.....	16
3.1.2 Enquesta per a la definició de l'ETI del quart cicle de planificació.....	18
3.2 Relació de Temes Importants.....	24
3.3 Definició de les fitxes de Temes Importants	28
3.3.1 Aspectes a considerar.....	28
3.3.2 Model de fitxa de Temes importants.....	30
4 Directrius per a la revisió del Pla.....	31

Annexos

- **Annex núm. 1. Fitxes de Temes Importants:**
 - TI. 01 Contaminació puntual de masses d'aigua.
 - TI. 02 Contaminació difusa de les masses d'aigua per nitrats, fosfats, herbicides i pesticides.
 - TI. 03 Gestió de les aigües pluvials i residuals.
 - TI. 04 Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides, detecció de fuites.
 - TI. 05 Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinentals.
 - TI. 06 Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis.
 - TI. 07 Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització.
 - TI. 08 Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua.
 - TI. 09 Gestió del risc d'inundació.

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

- TI. 10 Garanties de satisfacció de les demandes de proveïment en situacions de normalitat i de sequera.
 - TI. 11 Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal.
 - TI. 12 Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua.
 - TI. 13 Coordinació entre administracions, transparència i participació.
- **Annex núm. 2. Informe de les aportacions i suggeriments de l'Esquema provisional de temes importants en matèria de gestió de les aigües del procés de planificació hidrològica 2028 - 2033.**

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

Índex de figures

Figura 1.- Esquema general del procés de planificació hidrològica.....	6
Figura 2.- Objectius principals de l'Esquema de Temes Importants.....	7
Figura 3.- Estat global de les masses d'aigua superficial i subterrània a la Demarcació.....	14
Figura 4.- Captures de l'enquesta publicada a la web de la DHIB per a la definició dels Temes Importants.	20

Índex de taules

Taula 1.- Compliment d'objectius mediambientals en les situacions de referència.....	12
Taula 2.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació de Mallorca.....	15
Taula 3.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació de Menorca.....	15
Taula 4.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació d'Eivissa.....	15
Taula 5.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació de Formentera.....	16
Taula 6.- Participants en l'enquesta per a la definició dels Temes Importants.	22
Taula 7.- Valoració de la rellevància dels temes proposats a l'enquesta.....	24
Taula 8.- Relació entre els Temes Importants de l'ETI del tercer cicle i la proposta per al quart cicle.....	26

1 Introducció

El procés de planificació hidrològica és un requeriment legal que s'emmarca i es realitza d'acord amb els criteris establerts per la Directiva Marc de l'Aigua (DMA), que va ser traslladada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei 62/2003, del 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, que modificava tant el text refós de la Llei d'Aigües (TRLA) com la Llei del Pla Hidrològic Nacional (PHN).

Els objectius generals que persegueix són els d'aconseguir el bon estat i l'adequada protecció del domini públic hidràulic i de les aigües, la satisfacció de les demandes d'aigua, l'equilibri i l'harmonització del desenvolupament regional i sectorial, incrementant les disponibilitats del recurs, protegint-ne la qualitat, economitant-ne l'ocupació i racionalitzant-ne els usos, en harmonia amb el medi ambient i els altres recursos naturals (art. 40 del TRLA).

El procediment d'elaboració dels plans hidrològics ha de seguir una sèrie de passos establerts per disposicions normatives (figura 1). Un dels elements importants en el procés de planificació, tal com es preveu des de l'entrada en vigor de la DMA, és l'elaboració d'un Esquema de Temes Importants de la Demarcació (ETI), el document del qual, corresponent al quart cicle de planificació (2028-2033), es desenvolupa en aquesta memòria.

Esquema de Temes Importants Quart cycle de planificació hidrològica (2028-2033)

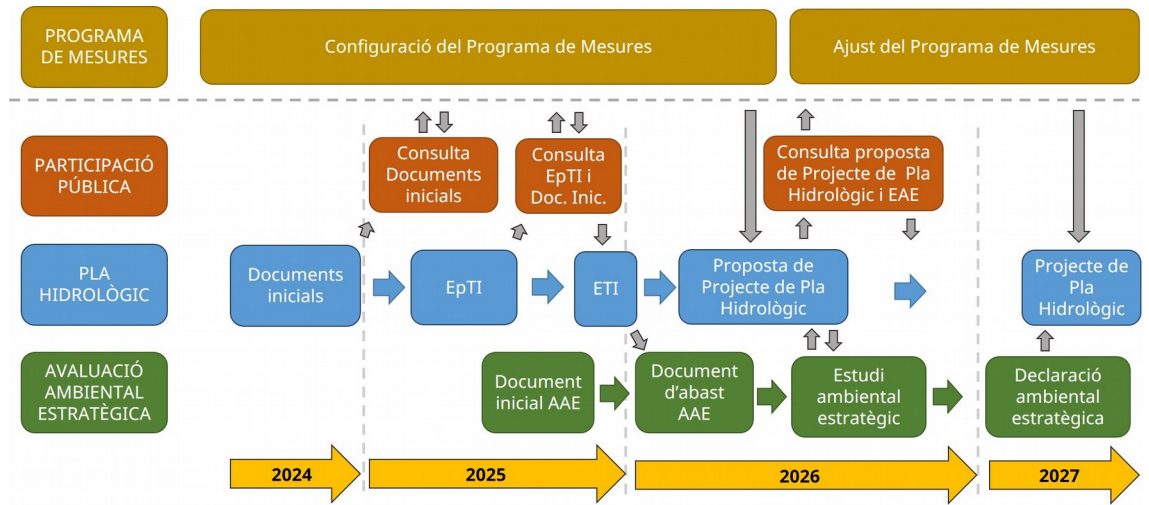

Figura 1.- Esquema general del procés de planificació hidrològica.

L'ETI constitueix una etapa, prèvia a la redacció del projecte de Pla Hidrològic pròpiament dit i posterior als documents inicials previs. Els documents inicials del quart cycle de planificació a la demarcació hidrogràfica de les Illes Balears han estat elaborats per la Direcció General de Recursos Hídrics, i es troben disponibles a la Web del Portal de l'Aigua de les Illes Balears:

<https://www.caib.es/sites/aigua/ca/pla-hidrologic-quart-cycle-2028-2033>

1.1 Objectius de l'ETI

L'Esquema de Temes Importants de la Demarcació té la finalitat d'establir quins seran els principals assumptes focals del futur PHIB, actuant com a nexes d'unió entre els Documents Inicials i la proposta de Pla Hidrològic.

Tal com mostra la figura 2, l'ETI identifica i defineix els principals problemes de la Demarcació, aquells que poden comprometre la consecució dels objectius de la planificació, esbossant les possibles alternatives d'actuació per solucionar-les d'acord amb les mesures que es puguin plantejar.

De la valoració d'aquestes alternatives i de la discussió i el debat del document s'ha d'assolir el seu últim objectiu, que situa l'ETI com a l'avantsala de l'elaboració

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

final del Pla: la concreció de determinades decisions i directrius sota les quals s'ha de desenvolupar el Pla, cosa que permet centrar i clarificar en aquesta fase del procés les discussions dels aspectes més problemàtics de la planificació.

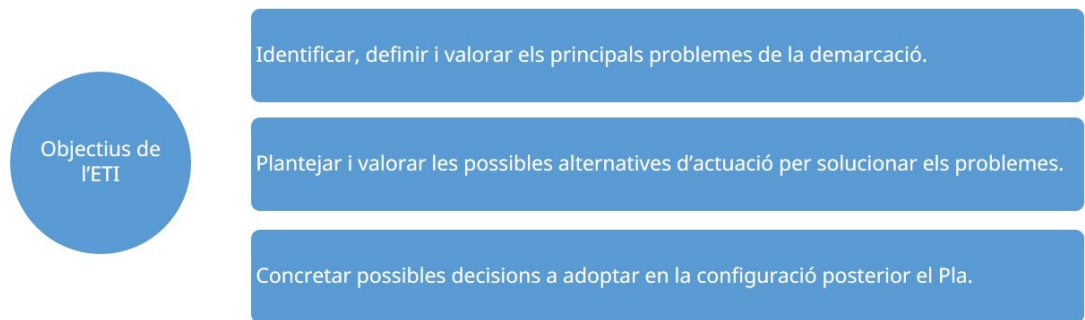

Figura 2.- Objectius principals de l'Esquema de Temes Importants.

Per tant, el document de l'ETI es construeix en dues fases. La primera, en la denominació de la qual s'inclou l'adjectiu de provisional, defineix, valora i planteja alternatives per als Temes Importants, les possibles solucions, i identifica els agents implicats, tant en l'existència dels problemes com en la responsabilitat de la seva solució. La segona fase, que es consolida després del corresponent període de consulta i discussió pública, ratifica la identificació dels temes, la seva anàlisi, i finalment les directrius amb què s'ha de desenvolupar posteriorment la revisió del Pla Hidrològic.

Per tant, es tracta d'un document que ha de ser àmpliament debatut, analitzat i fins on sigui possible consensuat, de manera que en aquesta fase de la revisió del Pla Hidrològic se centrin les discussions del procés de planificació.

1.2 L'ETI en el procés de planificació

Tant la DMA (art. 14. Informació i consulta públiques), com la seva transposició a la legislació espanyola a través del TRLA (Disposició Addicional Dotzena) estableixen que "l'Esquema provisional dels Temes Importants que es plantegen a la conca hidrogràfica en matèria de gestió de les aigües ha de ser publicat i posat

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

a disposició pública dos anys abans (...) de l'inici del període a què es refereix el Pla.”

Sense perjudici que la participació pública és un mecanisme continuat, s'estableix un període mínim de sis mesos per a la consulta pública de l'EpTI (Esquema provisional de Temes Importants), a fi que es pugui debatre suficientment i, qui ho consideri procedent, pugui presentar propostes, observacions i suggeriments al document provisional.

La consulta pública de sis mesos de l'Esquema provisional de Temes Importants de la revisió de quart cicle de planificació hidrològica de les Illes Balears (2028 – 2033) va ser anunciada pel director general de Recursos Hídrics al BOIB número 119 de 6 de setembre de 2025.

L'Annex 2 recull l'informe de participació pública amb les aportacions i suggeriments rebuts, tant mitjançant els canals de comunicació establerts, com durant 13 els tallers participatius organitzats entre el 15 d'octubre i el 18 de desembre de 2025.

2 Elements que cal considerar i plantejament per a l'elaboració de l'ETI

L'ETI és un document intermedi en el procés de revisió del Pla Hidrològic, i ha de quedar perfectament enfilat en aquest procés. Així, l'ETI ha d'estar basat en la informació preparada als documents previs del procés de planificació, essencialment a l'Estudi General de la Demarcació, i alhora ha de servir com a element que sustenti la proposta de projecte de Pla Hidrològic. Complirà adequadament la seva funció en la mesura que sigui capaç d'enllaçar racionalment i adequadament aquestes peces del procés de planificació.

La preparació dels ETI parteix del Pla Hidrològic vigent de la Demarcació. La documentació del PHIB vigent i dels seus programes de mesures es gestiona i emmagatzema a la base de dades nacional. Aquesta conté informació més actualitzada a la del moment d'aprovació del PHIB, fruit del seguiment dels plans

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

hidrològics i, en particular, emmagatzema la informació reportada a la Comissió Europea en relació amb l'avanç dels programes de mesures. Tot plegat incideix en l'evidència que l'ETI no pot sorgir com a element independent dels seus antecedents.

Es pretén que el document s'adapti a la funció que pretén complir, sense repetir plantejaments, descripcions i detalls ja recollits en documents previs. Així, per exemple, les pressions i els impactes a tractar es descriuen particularment per als Temes Importants seleccionats i desenvolupats a l'annex I, però no es reitera el plantejament de pressions-impactes en la forma general en què ja va quedar descrita a l'Estudi General sobre la Demarcació, disponible al públic a través del portal web de la Demarcació.

Els temes veritablement importants no poden ser gaires, i s'ha fet un esforç de síntesi per enfocar-los globalment a l'àmbit de la Demarcació. És a dir, que quan un determinat problema es pot reconèixer a diferents zones de la Demarcació, no és procedent diferenciar problemes independents, sinó un problema global. I clarament cal abordar problemes de dimensió rellevant de cara a l'assoliment dels objectius de la planificació.

A l'àmbit de la Demarcació hi ha altres problemes, de vegades de certa rellevància puntual i particular, però que per la seva naturalesa s'han d'afrontar treballant amb les mesures d'ordenació i gestió que ofereix el marc jurídic vigent. No són objecte específic del present document, llevat que per la seva reiteració i dimensió requereixin l'estudi de noves possibilitats d'actuació.

El Pla Hidrològic 2022/2027 és el document bàsic de referència a la Demarcació sobre el qual es revisen i/o s'actualitzen els elements descriptius de cara al quart cicle. D'aquesta manera, la consideració dels Temes Importants de l'anterior ETI (informat favorablement pel Consell Balear de l'Aigua el 27 de gener de 2021) i la revisió anticipada, s'ha de completar amb l'anàlisi de la seva evolució a partir dels plantejaments efectuats al PHIB vigent. S'ha d'analitzar de manera particular el grau de compliment i eficàcia de les mesures i actuacions que es van acordar per resoldre els problemes, i dels objectius conseqüents establerts sobre això, tenint

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

en compte les previsions existents per als dos anys de vigència mínima que encara queden a la revisió anticipada del PHIB de tercer cicle en el moment d'iniciar la consulta pública d'aquest document.

D'acord amb l'art. 71.6 del RPH, els plans hidrològics seran objecte del procediment d'Avaluació Ambiental Estratègica d'acord amb el que estableix la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, modificada per la Llei 9/2018, de 31 de juliol. L'aplicació d'aquest procediment va molt més enllà d'una anàlisi més o menys detallada de les repercussions del Pla Hidrològic en matèria mediambiental.

En aquesta fase del procediment de revisió, el document inicial estratègic ajuda a la justificació de les alternatives que es puguin escollir per resoldre els problemes catalogats a l'ETI, prenent en consideració criteris ambientals estratègics que l'òrgan ambiental competent definirà al Document d'abast. Alhora, aquest procés permetrà la identificació de mesures mitigadores o compensatòries dels efectes ambientals indesitjats que, en algun cas, puguin resultar pertinents per adoptar la solució alternativa particular davant de determinats problemes.

En aquest moment del procés de planificació també és rellevant prendre en consideració altres documents elaborats per la Comissió Europea, disponibles a través dels portals web de la Comissió Europea:
http://ec.europa.eu/environment/water/index_en.htm

En tota aquesta tasca no es pot oblidar que la finalitat de l'ETI és definir les directrius sota les quals s'haurà de desenvolupar el Pla Hidrològic, i que per arribar a aquesta definició és absolutament essencial haver pres en consideració tots els parers mitjançant un procés de participació pública eficaç. Per això, l'EpTI ha de descriure, a més dels problemes, solucions alternatives tan clara i completament documentades com sigui possible per donar un suport tècnic de la màxima garantia al procés de selecció d'alternatives i de presa de decisions.

2.1 Horitzons temporals i escenaris

Esquema de Temes Importants

Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

La revisió del Pla Hidrològic comporta el desplaçament en sis anys dels horitzons temporals considerats al PHIB anterior. Així, el Pla Hidrològic del quart cicle s'haurà d'aprovar i publicar abans del final de l'any 2027, programant els seus efectes a horitzons futurs, en concret a 2033 (curt termini), i seguint la pauta sexennal, el 2039 (mitjà termini) i el 2045 (llarg termini).

En aquesta temporització destaca per la seva importància l'any 2027, ja que suposa el límit temporal màxim, incloent pròrrogues, que fixa la DMA per assolir els objectius ambientals generals i què, per a aquesta data, s'hauran d'haver implantat totes les mesures necessàries per assolir els objectius. Existeixen algunes excepcions sobre això, principalment les vinculades a condicions naturals com a motiu d'aplicació de l'exempció considerada a l'article 4 (4) de la DMA, o bé quan hi ha problemes associats amb substàncies contaminants que s'hagin incorporat a les llistes d'avaluació més tard del moment d'adopció de la llista inicial.

Per a l'assoliment dels objectius ambientals, els horitzons temporals a considerar al nou Pla seran els corresponents al final dels anys 2027 (d'aprovació de la revisió del Pla i dels objectius ambientals que s'ajornen fins al màxim previst a l'article 4 de la DMA) i 2033 (situació previsible d'objectius prorrogats per condicions naturals o d'objectius menys rigorosos).

La descripció de la situació actual, referida al moment de preparació del Pla, es presenta fins a l'any 2023, ja que a partir del 2024 s'ha d'abordar la redacció dels documents que configuren la proposta de projecte de Pla Hidrològic.

Per exemple, les avaluacions de l'estat de les masses d'aigua subterrània es basen en el balanç de masses elaborat amb dades de fins a l'any 2023. Les anàlisis de les pressions i impactes a l'Estudi General de la Demarcació (sens perjudici del que es pugui actualitzar a la proposta de projecte de Pla Hidrològic), s'han centrat essencialment en dades de 2023.

A la taula 1 es presenta una comparativa de l'estat de les masses d'aigües determinada a l'Estudi General de la Demarcació de quart cicle amb les del cicle

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

de planificació anterior.

Masses d'aigua	Sistema	Nombre de masses 3r cicle	Diagnòstic de seguiment 3r cicle		Nombre de masses 4t cicle	Diagnòstic de seguiment 4t cicle	
			Estat bo o millor	%		Estat bo o millor	%
Rius	Mallorca	53	24	45,3	53	17	32,1
	Menorca	10	2	20,0	10	1	10,0
	Eivissa	7	2	28,6	7	1	14,3
	Formentera	0	0	0,0	0	0	0,0
	Total	70	28	40,0	70	19	27,1
Llacs	Mallorca	2	2	100,0	2	1	50,0
Aigües de transició	Mallorca	16	5	31,3	16	3	18,8
	Menorca	14	7	50,0	14	7	50,0
	Eivissa	3	1	33,3	3	1	33,3
	Formentera	3	2	66,7	3	1	33,3
	Total	36	15	41,7	36	12	33,3
Aigües costaneres	Mallorca	20	14	70,0	21	8	38,1
	Menorca	5	3	60,0	5	3	60,0
	Eivissa i Formentera	16	12	75,0	16	15	93,8
	Total	41	29	70,7	42	26	61,9
Total Superficial		149	74	49,7	150	58	38,7
Subterrània	Mallorca	64	35	54,7	64	33	51,6
	Menorca	6	3	50,0	7	2	28,6
	Eivissa	16	5	31,3	16	2	12,5
	Formentera	1	0	0,0	1	0	0,0
	Total	87	43	49,4	88	37	42,0
Total Demarcació		236	117	49,6	238	95	39,9

Taula 1.- Compliment d'objectius mediambientals en les situacions de referència.

D'acord amb els resultats dels informes de monitoratge i avaluació de l'estat de les masses d'aigua superficial de categoria rius, recollits a l'annex 5 dels Documents Inicials, per a la situació actual complirien amb els objectius ambientals de l'estat el 27,1%. Aquestes dades representen un empitjorament en 7 masses a Mallorca, una de Menorca i una altra d'Eivissa.

A la categoria llacs l'embassament de Gorg Blau ha passat a un estat no bo, el que

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

ha representat també un empitjorament dels resultats obtinguts en el quart cicle per aquest categoria.

A les masses de categoria aigües de transició s'ha identificat que un 33,3% complirien amb els objectius ambientals. L'estat empitjora a Mallorca i a Formentera passant de 5 a 3 i de 2 a 1 masses en bon estat, respectivament, mentre que a Menorca i a Eivissa es manté la mateixa situació que al tercer cicle. Menorca és l'illa amb un percentatge més elevat de masses d'aigües de transició en bon estat (50,0%) i Mallorca el menor (18,8%).

Pel que fa a les aigües costaneres, el percentatge de masses en bon estat també es redueix respecte el cicle anterior fins a un 61,9%. Fent l'anàlisi per illa, es detecta que 6 masses de Mallorca han passat a no tenir un bon estat. En canvi, a Menorca es manté i a Eivissa i Formentera s'incrementen en 3 el nombre de masses d'aquesta categoria en bon estat, assolint un 93,8% de masses d'aigües costaneres en estat favorable, els millor resultats de la Demarcació entre les masses de totes les categories.

Respecte a les masses d'aigua subterrània la situació empitjora a la Demarcació passant d'un 49,4% a un 42,0% de les masses en bon estat. Mallorca perd 2 masses en bon estat (quedant el 51,6% de les masses en bon estat), Eivissa en perd tres (quedant un 12,5% de masses en bon estat), mentre que la massa d'aigua subterrània de Formentera segueix en mal estat. Menorca passa de 3 a 2 masses en bon estat, però cal tenir en compte la nova distribució de masses feta en el quart cicle en aquesta illa, què amb una massa més, s'ha registrat un 28,6% de masses en bon estat.

En conjunt, la comparativa entre el tercer i quart cicle mostra que el bon estat de les masses d'aigua de la Demarcació ha passat del 49,6% al 39,9% actual (figura 3).

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

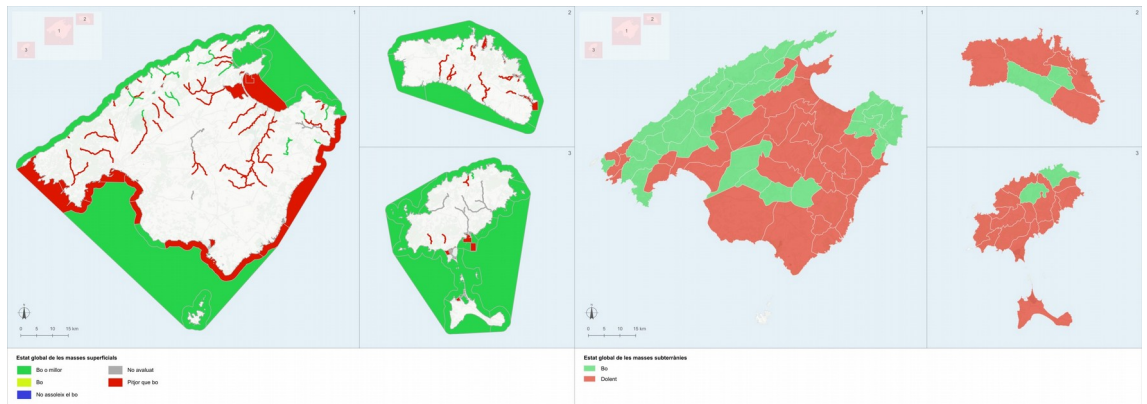

Figura 3.- Estat global de les masses d'aigua superficial i subterrània a la Demarcació.

Per als objectius d'atenció de les demandes es consideren els mateixos horitzons temporals (2027, 2033 i 2039) que per aconseguir els objectius ambientals, als quals s'afegeix l'horitzó de 2045 per avaluar el comportament a llarg termini dels sistemes d'explotació, tenint en compte els previsibles efectes del canvi climàtic sobre els recursos.

A efectes de comparació respecte a l'evolució quantitativa de les demandes, es mostren a les taules 2 a 5 les demandes de caràcter consumptiu consolidades del tercer i quart cicle de planificació per a cada sistema d'explotació de la Demarcació.

Per als horitzons temporals indicats cal considerar diversos escenaris d'actuació, que ofereixin una previsió dels resultats que es poden obtenir. Els escenaris corresponen a les diverses alternatives considerades. Entre elles s'inclou la merament tendencial (alternativa 0), també requerida pel procés paral·lel d'avaluació ambiental estratègica, i les que resultin d'aplicar els diferents grups de mesures als quals condueixen les solucions potencials que s'analitzen en aquest ETI.

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

Tipus d'ús	Diagnòstic de seguiment 3r cicle		Diagnòstic de seguiment 4t cicle		
	hm³/any	%	hm³/any	%	
Subterrània	Proveïment	77,84	52,62	79,88	55,56
	Ús dispers	25,43	17,19	32,25	22,43
	Regadiu	41,15	27,82	27,44	19,09
	Ramader	1,73	1,17	2,41	1,68
	Indústria	1,79	1,21	1,79	1,25
Total	147,94	100	143,77	100	
Superficial	Proveïment	17,59	3,88	26,08	5,67
	Indústria refrigeració	435,24	96,12	434,22	94,33
	Agricultura	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	452,83	100	460,30	100	

Taula 2.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació de Mallorca.

Tipus d'ús	Diagnòstic de seguiment 3r cicle		Diagnòstic de seguiment 4t cicle		
	hm³/any	%	hm³/any	%	
Subterrània	Proveïment	11,61	64,25	11,37	63,17
	Ús dispers	2,04	11,29	2,49	13,83
	Regadiu	2,99	16,55	2,88	16,00
	Ramader	0,63	3,49	0,66	3,67
	Indústria	0,80	4,43	0,60	3,33
Total	18,07	100	18,00	100	
Superficial	Proveïment	0,00	0,00	1,22	99,27
	Indústria refrigeració	12,59	100	0,00	0,00
	Agricultura	0,00	0,00	0,01	0,73
Total	12,59	100	1,23	100	

Taula 3.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació de Menorca.

Tipus d'ús	Diagnòstic de seguiment 3r cicle		Diagnòstic de seguiment 4t cicle		
	hm³/any	%	hm³/any	%	
Subterrània	Proveïment	10,98	58,47	7,34	42,21
	Ús dispers	5,81	30,94	6,55	37,67
	Regadiu	1,80	9,58	3,29	18,92
	Ramader	0,06	0,32	0,08	0,46
	Indústria	0,13	0,69	0,13	0,75
Total	18,78	100	17,39	100	
Superficial	Proveïment	18,78	61,94	13,34	53,62
	Indústria refrigeració	11,54	38,06	11,54	46,38
Total	30,32	100	24,88	100	

Taula 4.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació d'Eivissa.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

Tipus d'ús		Diagnòstic de seguiment 3r cicle		Diagnòstic de seguiment 4t cicle	
		hm ³ /any	%	hm ³ /any	%
Subterrània	Ús dispers	0,57	92,48	0,57	98,43
	Regadiu	0,04	7,03	0,00	0,35
	Ramader	0,00	0,49	0,01	1,22
Total		0,61	100	0,57	100
Superficial	Proveïment	1,50	100	0,92	100
	Total	1,50	100	0,92	100

Taula 5.- Demandes consolidades per al sistema d'explotació de Formentera.

3 Temes Importants de la Demarcació

L'esquema de temes importants que es planteja a la conca hidrogràfica en matèria de gestió d'aigües resumeix els principals problemes i línies d'actuació prioritàries per tal d'assolir els objectius de la DMA. Com s'ha indicat anteriorment, un dels objectius principals de l'ETI és la descripció i la valoració dels problemes actuals i previsibles de la demarcació relacionats amb l'aigua.

Així, s'entén per tema important en matèria de gestió d'aigües, als efectes de l'esquema de Temes Importants, aquella qüestió rellevant a l'escala de la planificació hidrològica i que posa en risc el compliment dels seus objectius.

3.1 Identificació i classificació de Temes Importants

3.1.1 Estructura de l'ETI del tercer cicle de planificació

A l'anterior cicle de planificació es va dur a terme una identificació i anàlisi dels Temes Importants de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears. Per fer-ho, es va elaborar una relació assenyalant de manera ordenada totes les qüestions o problemes que dificultaven la consecució dels objectius de la planificació hidrològica. Es va valorar la importància dels mateixos i es van escollir aquells problemes que es van reconèixer com a més rellevants o significatius. Per identificar-los sistemàticament, els temes es van agrupar en quatre categories:

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

- Compliment dels objectius mediambientals
- Atenció a les demandes i racionalització de l'ús
- Seguretat davant dels fenòmens extrems
- Coneixement i governança

Per a cadascuna d'aquestes categories es va seguir un índex bàsic d'assumptes a tenir en compte, per evitar que es poguessin quedar temes sense considerar. Així, per al possible incompliment dels **objectius mediambientals** es van tenir en compte les pressions i impactes identificades per a cada tipologia de masses d'aigua (aigua subterrània i aigua superficial: rius, llacs, aigües de transició i aigües costaneres).

Pel que fa als temes relacionats amb l'**atenció de les demandes i la racionalització de l'ús**, es van considerar les qüestions que poden afectar-les i el seu manteniment d'una forma sostenible: problemes de satisfacció de les demandes urbanes, industrials i agràries i les seves garanties, d'evolució futura de la demanda, de disminució de recursos o la problemàtica associada a la mala qualitat del recurs.

Pel que fa als temes relatius a **fenòmens hidrometeorològics extrems**, es van considerar les qüestions relacionades amb les sequeres i les inundacions. El Pla Especial d'Actuació en Situació d'Alerta i Eventual Sequera de les Illes Balears (PESIB) va ser aprovat pel Decret 54/2017, de 15 de desembre (BOIB 155, de 19 de desembre de 2017). El PESIB defineix els següents objectius:

- Garantir el subministrament d'aigua a la població amb la qualitat suficient.
- Evitar o minimitzar l'efecte negatiu sobre els ecosistemes aquàtics.
- Evitar i minimitzar els efectes negatius sobre les MASub.
- Minimitzar els efectes negatius sobre les activitats econòmiques, segons la prioritització d'usos establerta per la legislació d'aigües i el Pla hidrològic de les Illes Balears.

El PESIB comparteix objectius amb el PHIB vigent i es pot consultar a:
<http://www.caib.es/sites/aigua/ca/>

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

[plan especial de actuacion en situaciones de alerta y eventual sequia-23087/](#)

Durant el període 2011-2015 es va desenvolupar a les Illes Balears el primer cicle d'aplicació de la Directiva 2007/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, relativa a l'avaluació i la gestió dels riscos d'inundació (transposada a l'ordenament jurídic espanyol a través del RD 903/2010, de 9 de juliol, d'avaluació i gestió de riscos d'inundació).

L'aplicació d'aquesta Directiva d'Inundacions, va culminar amb l'aprovació dels Plans de gestió del risc d'inundació (PGRI) l'any 2016. Des de llavors, s'han implantat aquests PGRI, i s'han aprovat les actualitzacions i revisions previstes d'Avaluació preliminar del risc d'inundació (APRI) i dels mapes de perillositat i risc d'inundació de segon cicle d'aplicació de la Directiva, que han finalitzat amb la revisió dels PGRI. La revisió i actualització que ha donat lloc als PGRI del segon cicle, va ser aprovada mitjançant el RD 198/2023, de 21 de març. La revisió i actualització del Pla de gestió del risc d'inundació de la Demarcació de les Illes Balears es pot consultar a:

https://www.caib.es/sites/aigua/ca/inf_pub_apri_2o_cicle/#A

Sobre les qüestions de **coneixement i governança** es van considerar totes aquelles que impedeixen tenir un coneixement suficient del que realment existeix a la Demarcació, les relacionades amb la gestió dels recursos, o aquelles en què hi ha absència o problemes de regulació normativa. Aquests problemes dificulten de manera indirecta la consecució dels objectius de planificació considerats en els temes anteriors.

A l'apartat 3.2 es recull la relació de Temes Importants de l'ETI del tercer cicle de planificació, agrupats en les quatre categories definides i la seva correlació amb la proposta que es fa pel quart cicle.

3.1.2 Enquesta per a la definició de l'ETI del quart cicle de planificació

Entre l'11 d'abril i el 15 de maig de 2025, el Servei de Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics va publicar una enquesta per a la definició dels

Esquema de Temes Importants **Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)**

Temes Importants del quart cicle de planificació hidrològica (figura 4). A l'enquesta es proposaven 12 Temes importants que havien estat identificats pels serveis tècnics de la DGRH. Inicialment, se sol·licitava que fossin valorats de gens a molt rellevants en una escala de l'1 al 5 i que s'especificués si se'n trobava a faltar algun. A continuació, es demanava concretar els problemes existents i una proposta de possibles solucions de cadascuna de les temàtiques.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

**Conselleria de la Mar
i del Cicle de l'Aigua**
Direcció General de Recursos Hídrics

Definició de temes importants del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB) 2028-2033

Aquesta enquesta pretén identificar els principals temes rellevants per a la gestió i planificació hidrològica de les Illes Balears, els problemes existents i recollir propostes de solucions

1. Amb quin col·lectiu t'identifiques?

- Administració pública
- Associació
- Empresa privada
- Particular
- Altres

Següent Pàgina 1 de 5

**Conselleria de la Mar
i del Cicle de l'Aigua**
Direcció General de Recursos Hídrics

Definició de temes importants del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB) 2028-2033

Identificació dels temes més importants

2. Valora la importància de cada tema:

	1 (Gens)	2	3	4	5 (Molt)
1. Contaminació puntual (abocaments de depuradores, desbordaments, salmorres, contaminants emergents com microplàstics, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
2. Contaminació difusa (nitrats, fosfats, herbicides i pesticides)	☐	☐	☐	☐	☐
3. Gestió d'aigües potables (millora del subministrament, detecció de fuites i perímetre de pous)	☐	☐	☐	☐	☐
4. Gestió d'aigües pluvials i residuals	☐	☐	☐	☐	☐
5. Explotació d'aigües subterrànies (sostenibilitat i equilibri entre els diferents usos i municipis)	☐	☐	☐	☐	☐

Figura 4.- Captures de l'enquesta publicada a la web de la DHIB per a la definició dels Temes Importants.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

L'enquesta se va publicitar a:

- el Portal de l'Aigua
- xarxes socials
- S'han enviat 827 correus electrònics amb l'enllaç de l'enquesta, sol·licitant la resposta i difusió d'aquesta. Els destinataris d'aquests correus electrònics han estat:
 - Ajuntaments, consells insulars i mancomunitats de les Illes Balears.
 - Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (direccions generals i caps de departament/servei relacionats amb l'aigua).
 - Administració General de l'Estat (Delegació de Govern, ministeris i organismes autònoms relacionats amb l'aigua).
 - Universitat de les Illes Balears (caps de departament de matèries relacionades i professorat especialment implicat en l'elaboració del PHIB de 3r cicle).
 - Associacions de les Illes Balears (relacionades amb el medi ambient, l'agricultura, la pesca, la nàutica i els sondejos).
 - Col·legis professionals i associacions empresarials de les Illes Balears.
 - Gestors d'abastiment urbà de les Illes Balears i associacions de tractament i subministrament d'Aigua de les Illes Balears.
 - Participants en els tallers informatius del PHIB del 3r cicle i experts en el règim hidrogràfic de les Illes Balears.

Un total de 117 persones van contestar l'enquesta. La seva distribució segons el col·lectiu amb el qual es van identificar es recull a la taula 6.

Id.	Col·lectiu	Nombre de participants	Percentatge
AD	Administració pública	62 participants	52,99 %
AS	Associació	18 participants	15,38 %
E	Empresa privada	23 participants	19,66 %

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

Id.	Col·lectiu	Nombre de participants	Percentatge
P	Particular*	14 participants	11,97 %
AL	Altres**	0 participants	0,00 %

(*) Hi ha dos participants que s'han autodefinit com "administració pública, particular". A falta de més dades, s'ha considerat que la seva resposta s'ha fet a títol particular.

(**) Hi ha 3 participants que s'han identificat com altres col·lectius, indicant que formen part d'un organisme científic, un col·legi professional i una ONG, respectivament. Han estat reclassificats com:

- Organisme científic >> Administració pública
- Col·legi oficial >> Associació
- ONG >> Associació

Taula 6.- Participants en l'enquesta per a la definició dels Temes Importants.

La taula 7 mostra la valoració mitjana i segons col·lectiu als temes proposats a l'enquesta. Els dos temes valorats com a més importants han estat la gestió d'aigües potables i l'explotació d'aigües subterrànies, aquest darrer només amb la diferència d'una centèsima sobre el tercer tema considerat de reutilització d'aigües depurades i tancament del cicle integral de l'aigua. La gestió d'aigües potables ha estat el més ben valorat per tots els col·lectius excepte per l'associat a l'administració que ha puntuat majorment l'explotació de les aigües subterrànies.

Per contra, els temes pitjors valorats han sigut la gestió del risc d'inundació i els efectes i mitigació del canvi climàtic amb la mateixa puntuació mitjana. Els participants particulars i pertanyents a l'empresa privada han valorat amb una menor puntuació la gestió del risc d'inundació, els vinculats a associacions l'optimització d'aigües dessalades i a l'administració l'avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió sostenible de l'Aigua municipals.

Arran de les respostes rebudes, s'hi ha afegit el tema important de conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinentals, proposat per cinc

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

participants. També s'ha ampliat el de coordinació entre administracions incorporant la transparència i participació. Altres qüestions plantejades s'han pogut integrar en la descripció d'altres temes importants proposats inicialment sense necessitat de modificació del títol. No s'ha suprimit cap dels temes proposats a l'enquesta.

Tema	Valoració mitjana (1-5)	Valoració mitjana segons el col·lectiu d'identificació (1-5)			
		Administració pública	Associació	Empresa privada	Particular
1. Contaminació puntual	4,32	4,29	4,67	4,26	4,07
2. Contaminació difusa	4,18	4,27	4,33	4,09	3,79
3. Gestió d'aigües potables	4,51	4,47	4,72	4,35	4,64
4. Gestió d'aigües pluvials i residuals	4,41	4,45	4,59	4,26	4,29
5. Explotació d'aigües subterrànies	4,48	4,52	4,61	4,30	4,43
6. Optimització d'aigües dessalades	4,03	4,12	3,83	4,13	3,79
7. Reutilització d'aigües depurades i tancament del cicle integral de l'aigua	4,47	4,45	4,72	4,26	4,57
8. Gestió del risc d'inundació	3,91	4,11	4,11	3,43	3,50
9. Garanties hídriques en situació de sequera	4,36	4,49	4,50	4,17	3,93
10. Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió sostenible de l'Aigua municipals	3,96	3,98	4,33	3,78	3,64

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

Tema	Valoració mitjana (1-5)	Valoració mitjana segons el col·lectiu d'identificació (1-5)			
		Administració pública	Associació	Empresa privada	Particular
11. Efectes i mitigació del canvi climàtic	3,91	4,00	4,11	3,52	3,93
12. Coordinació entre administracions	4,36	4,32	4,72	4,35	4,07

Taula 7.- Valoració de la rellevància dels temes proposats a l'enquesta (s'han marcat amb verd els 2 valors més alts de cada columna i en taronja els 2 valors més baixos).

3.2 Relació de Temes Importants

L'ETI del tercer cicle de planificació identificava 10 Temes Importants a la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears. A grans trets es manté el llistat de Temes Importants, excepte en el cas del grup de coneixement i governança, on s'opta per centrar la temàtica en la coordinació entre les administracions, així com amb la transparència i la participació. En tot cas, la principal modificació de l'ETI proposat respecte al cicle anterior és la incorporació de cinc temes nous.

Alguns dels Temes Importants són específics per a la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears, però hi ha un conjunt de problemes que són comuns a diverses demarcacions i en l'anàlisi dels quals no es pot prescindir d'una perspectiva global. Si bé en aquest document s'han abordat i analitzat en relació amb la seva incidència a la Demarcació, aquests problemes requereixen un plantejament harmonitzat amb l'Estat. La seva solució pot implicar modificacions normatives que superin la capacitat d'acció del Pla Hidrològic de la Demarcació. Entre ells podem esmentar:

- Aplicació de les obligacions derivades de les noves directrius europees.
- Exempcions al compliment dels objectius ambientals.
- Reducció de les aportacions de nitrogen i productes fitosanitaris a les masses d'aigua.

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

- Explotació sostenible de masses d'aigua subterrània en mal estat i ordenació de les assignacions de recursos.
- Adaptació dels escenaris d'aprofitament a les previsions del canvi climàtic.

Amb tot això, les modificacions considerades a la selecció de Temes Importants proposada es mostren de forma esquemàtica a la taula 8. Els Temes Importants que es van incloure a l'ETI anterior s'agrupen d'acord amb la classificació considerada a l'apartat 3.1. A la següent columna es recull la proposta de Temes Importants del nou ETI, de manera que es pot veure clarament la correspondència existent entre ambdues i les variacions introduïdes.

Grup	Relació de T.I. de l'ETI del tercer cicle	Proposta de T.I. de l'ETI del quart cicle	Observacions
Compliment dels objectius mediambientals	TI.04 Fonts de contaminació puntual; sanejament, salmorres, abocadors i industrial	TI. 01 Contaminació puntual de masses d'aigua	
	TI.07 Contaminació difusa per nitrats i altres	TI. 02 Contaminació difusa de les masses d'aigua per nitrats, fosfats, herbicides i pesticides	
		TI. 03 Gestió de les aigües pluvials i residuals	Nou tema
		TI. 04 Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides, detecció de fuites	Nou tema
	TI.05 Establiment del règim de cabals ecològics	TI. 05 Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinents	
Atenció a les demandes i racionalització de l'ús	TI. 08 Explotació i gestió sostenible d'aigües subterrànies	TI. 06 Explotació sostenible de les aigües subterrànies i distribució entre els diferents usos i municipis	

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

Grup	Relació de T.I. de l'ETI del tercer cicle	Proposta de T.I. de l'ETI del quart cicle	Observacions
		TI. 07 Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització	Nou tema
	TI.01 Reutilització i infiltració d'aigües depurades	TI. 08 Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua	
Seguretat front a fenòmens meteorològics adversos	TI.03 Gestió del risc d'inundacions	TI. 09 Gestió del risc d'inundació	
	TI.02 Suficiència hídrica, proveïment i dificultats per atendre la demanda	TI. 10 Garanties de satisfacció de les demandes de proveïment en situacions de normalitat i de sequera	
		TI. 11 Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal	Nou tema
	TI.06 Adaptació i mitigació dels efectes del canvi climàtic	TI. 12 Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua	
Coneixement i governança		TI. 13 Coordinació entre administracions, transparència i participació	Nou tema
	TI. 09 Millora del coneixement		Tema transversal
	TI. 10 Recuperació de costos dels serveis de l'aigua		Tema transversal

Taula 8.- Relació entre els Temes Importants de l'ETI del tercer cicle i la proposta per al quart cicle.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

La relació completa de Temes Importants de la Demarcació considerada en aquest nou ETI, que hauran de ser abordats en la revisió del Pla Hidrològic d'acord amb les directrius bàsiques que finalment quedin establertes en aquest document, és la següent:

Bloc 1. Compliment d'objectius mediambientals:

- TI. 01 Contaminació puntual de masses d'aigua.
- TI. 02 Contaminació difusa de les masses d'aigua per nitrats, fosfats, herbicides i pesticides.
- TI. 03 Gestió de les aigües pluvials i residuals.
- TI. 04 Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides, detecció de fuites.
- TI. 05 Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinentals.

Bloc 2. Atenció a les demandes i racionalització de l'ús:

- TI. 06 Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis.
- TI. 07 Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització.
- TI. 08 Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua.

Bloc 3. Seguretat front a fenòmens meteorològics adversos:

- TI. 09 Gestió del risc d'inundació.
- TI. 10 Garanties de satisfacció de les demandes de proveïment en situacions de normalitat i de sequera.
- TI. 11 Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal.
- TI. 12 Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua.

Bloc 4. Coneixement i governança:

- TI. 13 Coordinació entre administracions, transparència i participació.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

A l'annex 1 es recullen les fitxes que descriuen i analitzen sistemàticament tots aquests Temes Importants.

3.3 Definició de les fitxes de Temes Importants

Les fitxes de Temes Importants, que s'inclouen en l'annex 1, constitueixen la base essencial de l'ETI. Per a això es consideren, de manera prou detallada, tots aquells aspectes relacionats amb els temes identificats, establint una vinculació racional entre la documentació bàsica aportada pels documents previs (essencialment l'Estudi General sobre la Demarcació), i aquest ETI.

3.3.1 Aspectes a considerar

Els camps a considerar en el model de fitxa per l'ETI són similars als que es van adoptar a les fitxes utilitzades en el cicle anterior, encara que incorporant alguns ajustaments dirigits a flexibilitzar la seva anàlisi d'acord amb les característiques de cada problema.

En línia amb aquest plantejament, a la fitxa que analitza cada problema es detallen els tres aspectes que l'article 79.2 del Reglament de la Planificació Hidrològica ordena incloure en els Temes importants. En síntesi es tracta de:

a) Les principals pressions i impactes que han de ser tractats al Pla Hidrològic, incloent-hi els sectors i activitats que poden suposar un risc per assolir els objectius mediambientals.

D'acord amb l'anàlisi de pressions i impactes que es va presentar a l'Estudi General de la Demarcació (EGD), per a cada problema cal identificar les pressions que l'originen i, amb això, els sectors i les activitats socioeconòmiques que són responsables del problema actualment, o que van ser responsables a l'origen suposant que es tracti d'un problema heretat de pràctiques passades.

No es tracta aquí de tornar a detallar l'estudi de pressions i impactes, ni l'anàlisi de risc realitzada a l'EGD, sinó de considerar específicament les pressions, els impactes i la problemàtica, en general, de no assolir els objectius, oferint una síntesi explicativa en relació amb el tema específic de què es tracti.

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

D'altra banda, també enllaçant amb l'EGD, les pressions estan associades a un *driver* identificat. Per tant, aquesta activitat generadora de la pressió a què s'ha fet referència d'acord amb el paràgraf anterior, també ha de quedar perfectament explicitada.

b) Les possibles alternatives d'actuació per aconseguir els objectius mediambientals, d'acord amb els programes de mesures bàsiques i complementàries, incloent-hi la caracterització econòmica i ambiental.

El programa de mesures del PHIB identifica actuacions, agents, terminis i pressupostos. Tot això està publicat mitjançant el sistema de base de dades nacional que gestiona la Direcció General de l'Aigua.

Prèviament al plantejament i selecció d'alternatives s'ha dut a terme una anàlisi de la vinculació existent –respecte a cada Tema Important– entre les masses d'aigua afectades, les mesures contemplades al Pla vigent respecte d'aquest tema, la situació actual d'aquestes mesures i l'evolució de l'estat d'aquestes masses respecte als objectius plantejats (sempre quant a la relació amb el Tema Important), és a dir, respecte de la qüestió important. Aquesta anàlisi ha resultat fonamental per avaluar l'eficàcia i la idoneïtat de les actuacions plantejades, i les possibles decisions a considerar.

S'han descrit les possibles alternatives a considerar, incloent-hi una alternativa 0, que considera l'evolució previsible del problema sota un escenari tendencial; l'alternativa 1, amb què es pretén assolir el compliment dels objectius ambientals l'any 2033; i, finalment, una alternativa 2, que valorarà la possibilitat de no assolir els objectius el 2033 prenent en consideració possibles pròrrogues i exempcions.

Per a la consideració de les mesures relatives a cada solució s'han tingut en compte la normativa i l'execució de les mesures previstes al Programa de Mesures del PHIB de tercer cicle i, d'acord amb el que s'ha indicat anteriorment, es proposen mesures addicionals en els casos necessaris per a la seva incorporació al Pla del quart cicle.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

c) Els sectors o grups afectats pels programes de mesures.

A l'Estudi General de la Demarcació s'inclou un apartat i un annex descrivint el complex marc competencial de la Demarcació. La distribució de competències és el reflex de les possibilitats que ofereix el nostre ordenament constitucional. A partir d'això, quan una Administració assumeix la competència també assumeix la responsabilitat que comporta. Per tant, les mesures han de ser assignades a qui formalment li correspongui, qüestió que s'ha intentat aclarir en les anàlisis realitzades per a cada Tema Important.

Un aspecte final a considerar fa referència a possibles decisions –derivades de l'anàlisi dels Temes Importants– que puguin adoptar-se de cara a la configuració posterior del Pla. Respon a un requeriment de l'article 79.1 del Reglament de la Planificació Hidrològica, i està en la línia del plantejament dels cicles de planificació, en què els documents no han de tenir un caràcter aïllat i finalista, sinó que s'han d'alimentar i vincular. Les solucions que a l'ETI es proposin a cada problema queden més o menys obertes en la fase d'Esquema provisional, a fi que es concretin durant la discussió pública del document per consolidar l'ETI final, que fixarà les directrius d'acord amb les quals s'haurà de redactar la revisió del Pla Hidrològic.

3.3.2 Model de fitxa de Temes importants

Els aspectes indicats a l'apartat anterior són comuns a tots els Temes Importants, si bé les particularitats d'alguns poden requerir criteris i explicacions particulars o addicionals. Per tant, de forma general, l'anàlisi dels Temes Importants inclou els apartats següents:

- (a) Nom del problema (Tema Important).
- (b) Descripció.
- (c) Naturalesa i origen dels problemes (incloent-hi les pressions generadores si és el cas).
- (d) Localització.

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

- (e) Sectors i activitats generadores del problema.
- (f) Plantejament d'alternatives:
 - i. Previsible evolució del problema sota l'escenari tendencial (alternativa 0). Anàlisi de les mesures incloses al Pla vigent, la seva situació i la seva relació amb la consecució dels objectius plantejats.
 - ii. Solució complint els objectius ambientals a 2033 (alternativa 1).
 - iii. Solució en cas de no complir els objectius ambientals a 2033 (alternativa 2). Possibles exempcions i accions a plantejar en cas que l'alternativa 1 no sigui suficient.
- (g) Decisions que es poden adoptar de cara a la configuració del futur Pla.
- (h) Temes importants relacionats.

La finalitat d'aquestes fitxes és que ofereixin la informació de manera clara, objectiva i prou documentada, per afavorir un debat transparent que faciliti la lògica i racional identificació de la millor solució per al desenvolupament en el futur Pla Hidrològic de quart cicle.

4 Directrius per a la revisió del Pla

De l'anàlisi detallada de cadascun dels Temes Importants de la Demarcació, que es fa a l'annex 1, especialment de la valoració de les alternatives d'actuació plantejades, han de sorgir les decisions que cal tenir en compte en l'elaboració final de la revisió del PHIB. Respecte d'això, les fitxes incorporen un camp denominat "Decisions que es poden adoptar de cara a la configuració del futur Pla", que respon a més a un contingut de l'ETI indicat a l'article 79 del Reglament de la Planificació Hidrològica.

D'altra banda, l'anàlisi de les alternatives marc considerades, que alhora és acord amb els plantejaments establerts a l'Avaluació Ambiental Estratègica, ajuda a establir aquestes directrius, i aporta informació objectiva i actualitzada en el procés de discussió de les solucions alternatives plantejades en aquest document.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

Amb tot això, a partir de la informació recollida a les fitxes que analitzen els problemes importants de la Demarcació i del procés de participació pública que es realitzarà a partir del mes de juliol de 2025, es plantejaran les possibles solucions que s'impulsaran en la revisió del Pla.

Aquestes solucions seguiran l'Estratègia Europea de Resiliència Hídrica que és una iniciativa de la Unió Europea d'adaptació als efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics.

Aquesta estratègia forma part del Pacte Verd Europeu i neix com a resposta a les crisis hídriques recents i pretén assegurar que Europa estigui preparada per gestionar l'aigua d'una manera més intel·ligent i sostenible en el futur.

Davant de fenòmens com les sequeres prolongades, les inundacions extremes i la creixent escassetat d'aigua en moltes regions d'Europa, aquesta estratègia busca garantir una gestió més sostenible, eficient i resilient dels recursos hídrics.

Els objectius principals inclouen millorar l'eficiència en l'ús de l'aigua, protegir i restaurar ecosistemes aquàtics com rius i aiguamolls, i fomentar la reutilització de l'aigua tractada. També es vol promoure la innovació tecnològica (com la digitalització i els sistemes de monitoratge), impulsar solucions basades en la natura, i coordinar millor les polítiques d'aigua entre països i sectors.

A continuació se sintetitzen les línies principals sobre les quals s'ha orientat cada tema important seleccionat.

- Tema Important 1. **Contaminació puntual de masses d'aigua.**

Les fonts de contaminació que presenten un punt d'emissió concret s'associen als abocaments d'aigües residuals urbanes depurades (ARUD), als abocaments de salmorra de les plantes dessalinitzadores, als abocaments procedents de plantes industrials d'emissió directa (IED), als sòls contaminats, a les zones per a l'eliminació de residus i a l'aqüicultura. A més, s'hi han considerat també els contaminants emergents.

Esquema de Temes Importants
Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

- Tema Important 2. **Contaminació difusa de les masses d'aigua per nitrats, fosfats, herbicides i pesticides.**

La font de contaminació difusa és la que es relaciona amb la descàrrega de contaminants al medi aquàtic a partir d'una sèrie de punts dispersos o, àmplies superfícies, de control i detecció difícils.

A causa de la seva importància i representativitat discriminem aquestes substàncies en nitrats, fosfats i altres substàncies químiques, essencialment associades a herbicides i pesticides. La majoria d'aquestes substàncies són arrossegades per vessament superficial fins als torrents, zones humides i el mar, però també es poden introduir a l'aqüífer mitjançant la lixiviació o infiltració de les aigües superficials.

- Tema Important 3. **Gestió de les aigües pluvials i residuals.**

La gestió de les aigües pluvials i residuals és essencial per garantir la sostenibilitat ambiental, la seguretat hidràulica i la salut pública. Mentre que les aigües pluvials poden causar inundacions o contaminació difusa, les aigües residuals procedents de les activitats humanes poden tenir un impacte negatiu sobre la salut i el medi ambient si no es tracten correctament.

- Tema Important 4. **Gestió de les aigües potables i les seves zones protegides, detecció de fuites.**

La implementació d'actuacions de prevenció és essencial per protegir la qualitat i quantitat dels recursos d'aigua subterrània disponibles. L'establiment d'un perímetre o àrea de protecció de les captacions d'aigua subterrània per al proveïment urbà és una de les mesures preventives que s'ha demostrat més adequada, tant per a la protecció dels recursos hídrics subterranis, com per a garantir la qualitat de l'aigua de consum humà.

- Tema Important 5. **Conservació i requeriments hídrics de les masses d'aigua epicontinental.**

Les masses d'aigua epicontinental necessiten unes condicions específiques per mantenir el seu equilibri ecològic i funcional. Aquests requisits hídrics fan referència tant a la quantitat com a la qualitat de l'aigua, així com al règim natural

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

que hauria de seguir el flux hídic.

L'aspecte més essencial és el cabal ecològic, és a dir, el volum d'aigua mínim que s'ha de mantenir en torrents i zones humides per garantir el bon funcionament dels ecosistemes vinculats al medi hídic i el manteniment de les poblacions biològiques associades.

- Tema Important 6. **Explotació sostenible de les aigües subterrànies i repartiment de l'aigua entre els diferents usos i municipis.**

La principal característica hidrològica de les Illes Balears és l'important aprofitament de les aigües subterrànies, ja que no hi ha cursos d'aigua superficial permanents que permetin un aprofitament significatiu dels seus recursos.

La sobreexplotació d'aigua subterrània es pot traduir en descensos piezomètrics regionals i locals, podent desembocar en la desaparició de surgències, a més d'afeccions a ecosistemes aquàtics dependents, així com a la salinització de masses d'aigua subterrània properes a la costa a causa de processos d'intrusió marina.

- Tema Important 7. **Optimització de l'oferta de recursos dessalinitzats, assignació i gestió d'infraestructures de dessalinització.**

La dessalinització ha emergit com a una de les tecnologies més destacades per garantir l'accés a l'aigua dolça en zones amb escassetat estructural. A les Illes Balears, l'aigua dessalinitzada s'ha consolidat com a una alternativa clau per poder garantir el proveïment en poblacions amb estrès hídic o amb recursos limitats. No obstant això, la seva producció comporta uns costos econòmics i ambientals elevats.

- Tema Important 8. **Ús de les aigües regenerades i tancament del cicle integral de l'aigua.**

La disponibilitat d'aigua d'origen natural a la Demarcació està molt compromesa, davant la forta demanda derivada d'una alta densitat poblacional. És per això que es plantegen noves fonts no convencionals per cobrir la demanda, com ara la reutilització d'aigües depurades.

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

- Tema Important 9. **Gestió del risc d'inundació.**

Les inundacions es produeixen per precipitacions extremes. Són fenòmens naturals que no es poden evitar, però sí que se'n poden pal·liar les conseqüències. Aquestes conseqüències depenen en gran manera de l'existència d'infraestructures i d'activitats exposades als seus efectes.

En general, les inundacions afecten les planes al·luvials i zones costaneres que allotgen la major part de la població, infraestructures i indústria, així com àrees d'activitat agrícola. En conseqüència, poden produir la pèrdua de vides humanes, desplaçament de persones i danys al medi ambient, patrimoni cultural, activitat econòmica i infraestructures i habitatges.

- Tema Important 10. **Garanties de satisfacció de les demandes de proveïment en situacions de normalitat i de sequera.**

A les Illes Balears, l'exponencial creixement poblacional ha generat un increment en la demanda d'aigua, que ha provocat que en determinats aqüífers les entrades d'aigua siguin inferiors a les extraccions, cosa que afecta la qualitat i la quantitat del recurs que implica un incompliment de la Directiva Marc d'Aigua.

La planificació territorial i urbanística ha d'anar d'acord amb una gestió sostenible de l'aigua que atengui les demandes, actuals i futures, mentre permet assolir el bon estat de les masses d'aigua explotades, tant en condicions ordinàries, com excepcionals de sequera.

- Tema Important 11. **Avaluació de l'eficàcia dels Plans de Gestió Sostenible de l'Aigua i les seves accions com a eina de gestió d'àmbit municipal.**

El Pla de Gestió Sostenible de l'Aigua (PGSA) és un pla de gestió de la demanda d'aigua que s'entén com a un conjunt d'actuacions i activitats que permetin reduir la demanda, millorar l'eficiència en l'ús i evitar el deteriorament dels recursos hídrics disponibles en el futur.

El grau d'implementació de les actuacions contemplades encara és reduïda en

Esquema de Temes Importants Quart cicle de planificació hidrològica (2028-2033)

aquells PGSA que compten amb un informe favorable de l'Administració hidràulica i, a més, són nombrosos els municipis que no els han aprovat.

- Tema Important 12. **Efectes del canvi climàtic sobre els recursos hídrics i mesures per mitigar el consum energètic en el cicle de l'aigua.**

L'adaptació als efectes del canvi climàtic es tracta com una qüestió transversal als objectius i les accions de la planificació hidrològica. Les decisions principals s'han d'integrar en tots els temes importants de la Demarcació i especialment en la gestió eficient dels recursos hídrics i la coordinació institucional.

Aquest tema important no es planteja com una qüestió de lluita contra el canvi climàtic, sinó d'adaptació a les seves conseqüències i mitigació dels seus efectes, amb possibles repercussions en el manteniment de la qualitat de les masses d'aigua, havent de tenir en compte, a més, que els efectes poden no ser els mateixos en totes les zones de les illes.

- Tema Important 13. **Coordinació entre administracions, transparència i participació.**

La complexitat tècnica, ambiental, econòmica, legal i social de la gestió hídrica reclama a les institucions públiques un esforç important pel que fa a la coordinació entre administracions, així com en el compliment de la seva obligació de donar publicitat a les deliberacions i els actes relacionats amb les seves atribucions i accés a la informació que generin.